

Länsstyrelsen Gävleborg

Avregistrering av Ortsjön älgskötselområde

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 11 april 2024. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 662-2024.

Avsändare är Länsstyrelsen Gävleborg.

Beslut

Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslutar att avregistrera Ortsjön älgskötselområde 21-06-06-083-Ä. Länsstyrelsen beslutar även att Ortsjön licensområde ska registreras tillsvidare.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har gjort en översyn av länets älgskötselområden och deras måluppfyllnad de senaste tre åren. Måluppfyllnaden för Ortsjön älgskötselområde redovisas i tabellen nedan.

Tabell 1. Måluppfyllnad för Ortsjön älgskötselområde

Måluppfyllnad	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Tjur	103 %	88 %	136 %
Ko	62 %	65 %	127 %
Kalv	74 %	72 %	173 %

Länsstyrelsen har begärt att älgskötselområdet ska yttra sig över varför inte målsättningen har nåtts under höstens jakt.

Länsstyrelsen har även bett älgskötselområdet att yttra sig över det faktum att Ortsjön älgskötselområde riskerar att bli avregistrerat då det inte uppfyller Naturvårdsverkets krav för att vara ett älgskötselområde. Utöver detta har länsstyrelsen begärt in protokoll från områdets samrådsmöten under åren 2021 - 2023.

Länsstyrelsen har även begärt att älgskötselområdet ska yttra sig över det faktum att området har angivit ett avsevärt mycket högre avskjutningsmål i jaktrapport än vad som beslutades inför älgjakten 2023/2024.

Länsstyrelsen har slutligen begärt att älgskötselområdet ska yttra sig över att det har tillämpats jaktregler inom älgskötselområdet som möjliggör att vissa jaktlag kan fortsätta fälla fler vuxna älgar trots att jakten är avlyst.

Ortsjön älgskötselområde har inkommit med ett yttrande där det framgår att under jaktåret 2021/2022 fälldes färre älgar än planmålet på grund av sjunkande älgobs. Älgskötselområdet menar att avskjutningsnivån resulterade i en snabb ökning av älgstammen de kommande två åren samt att skadeutvecklingen i skogen ökade under samma tidsperiod.

Ortsjön älgskötselområde hänvisar i yttrandet till regeringsuppdrag och förarbeten som har legat till grund för det adaptiva älgförvaltningssystemet. Älgskötselområdet belyser det faktum att älgförvaltningen ska anpassas efter betesresurserna och ta hänsyn till skadenivåer på skog.

Älgskötselområdet påtalar att de anser att länsstyrelsens beslut om Ortsjöns älgskötselplan inte ligger i linje med intentionen bakom dagens älgförvaltningssystem när avskjutningsnivån sänktes från tidigare avskjutning på 5,1 älgar/1000 ha till 1,9 älgar/1000 ha. Styrgruppen för älgskötselområdet hävdar därav att de har agerat i linje med intentionerna samt det tänkta adaptiva älgförvaltningssystemet.

Vidare anges att älgjakten 2023/2024 inte stoppades när målsättningen i älgskötselplanen var uppnådd på grund av den kraftigt ökande älgobsen inom älgskötselområdet och de ökande skadenivåerna på skog. Älgskötselområdet menar att avskjutningen som landade på 2,8 älgar/1000 ha istället ska jämföras mot tidigare års avskjutning på 4 älgar/1000 ha.

Slutligen ifrågasätter Ortsjön älgskötselområde vad länsstyrelsen avser att uppnå med att registrera Ortsjön licensområde, mer än att begränsa avskjutningen av älg inom ett område med ökande älgstam och betesskador. Avslutningsvis beskriver älgskötselområdet hur de tror detta kommer påverka älgförvaltningen framöver.

Utöver yttrandet har en presentation som utgjorde samrådsunderlag för samrådsmöte 2022 bifogats. Där framkommer att eventuella synpunkter ska skickas till dåvarande ordförande i området. Protokoll från samrådsmötet 2021 och 2023 har bifogats.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen konstaterar att Ortsjön älgskötselområde har avvikit väsentligt från älgskötselplanens avskjutningsmål under de senaste tre åren. Som förklaring till avvikelsen har älgskötselområdet bland annat hävdade att det fanns en återhållsamhet i jakten 2021/2022 på grund av låg älgobs vilket resulterade i en ökning av älgstammen och betesskadorna kommande två år. Även det faktum att länsstyrelsen beslutade att sänka avskjutningsnivån för Ortsjöns älgskötselområde inför jakten 2023/2024 har varit en bidragande faktor till avvikelsen.

Länsstyrelsen vill påtala att älgskötselplanen år 2023/2024 ändrades från 3,5 till 1,9 älgar/1000 ha i avskjutning och inte från 5 älgar/1000 ha som antytts i yttrandet. Älgskötselplanen ändrades med anledning av att den inte bidrog till att uppnå älgförvaltningsområdets målsättning. Om ett älgskötselområde anser att länsstyrelsen har fattat ett felaktigt beslut finns möjlighet att överklaga beslutet inom tre veckor från det att älgskötselområdet tar emot beslutet. Ortsjön älgskötselområde överklagade inte länsstyrelsens beslut om revidering av Ortsjöns älgskötselplan 2023/2024.

De förarbeten och regeringsuppdrag som ligger bakom den adaptiva älgförvaltningen har resulterat i dagens jaktlagstiftning som förtydligar hur den adaptiva älgförvaltningen ska bedrivas. Där framkommer bland annat att en företrädare för älgskötselområdet minst en gång om året ska göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för länsstyrelsens fastställande. Länsstyrelsen konstaterar att en ökning av avskjutningen inte har fastställts av länsstyrelsen under jakten 2023/2024. Att älgskötselområdet hävdar att de har agerat utifrån intentionen med älgförvaltningen istället för lagstiftningen kan enligt länsstyrelsen inte utgöra skäl för avvikelse från avskjutningsmålet.

Länsstyrelsen anser att en älgskötselplan ska tas fram utifrån bästa tillgängliga fakta för området där och då. Om den behöver justeras längre fram ska som tidigare nämnts, detta förankras och fastställas av länsstyrelsen.

Att Ortsjön älgskötselområde hävdar att avskjutningsnivåerna de senaste två åren ska jämföras mellan varandra för att påvisa att älgskötselområdet har fällt relativt få älgar den senaste jakten, vilket i sin tur ska påvisa att älgskötselområdet inte har agerat felaktigt i situationen anser länsstyrelsen är problematiskt.

Älgskötselområdet lyfter ett flertal gånger att det har ökande betesskador till följd av ökad älgstam. Länsstyrelsen vill dock lyfta att älgstammens täthet inte står i direkt korrelation till andelen betesskador utan det är snarare mängden tallfoder som påverkar. Mängden tallfoder kommer inte påverkas av att området registreras som ett licensområde. Länsstyrelsen ser att det finns ett stort behov av fortsatt möjlighet till att bedriva älgjakt i området och därav ska Ortsjön älgskötselområde registreras som ett licensområde inför jakten 2024/2025. En fortsatt älgjakt i enlighet med älgförvaltningsplanens målsättningar kommer bidra med bland annat jakttillfällen, livsmedel samt information om älgstammen och de skador som den orsakar.

Länsstyrelsen har ett ansvar att se till att länets älgskötselområden följer gällande lagstiftning. Om detta inte sker är länsstyrelsen skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att åtgärda detta. Därav anser länsstyrelsen att Ortsjön älgskötselområde ska avregistreras då älgskötselområdet inte är lämpat för älgjakt på grund av den väsentliga avvikelser från älgskötselplanen som förekommit de senaste tre åren.

Ortsjöns älgskötselområde har även visat sig olämpligt som älgskötselområde då de endast har uppvisat samrådsprotokoll från 2021 och 2023 trots att det framkommer i Naturvårdsverkets föreskrifter att ett älgskötselområde ska genomföra årliga protokollförda samråd. Protokollen ska dessutom sparas i minst fem år. Länsstyrelsen anser inte att en presentation ifrån ett möte är att likställa med ett samrådsprotokoll.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 33 § jaktlagen (1987:259) 33 § får jakt efter älg ske efter licens av länsstyrelsen och inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (licensområde). Jakt efter älg får även ske utan licens inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (älgskötselområde).

Ett licensområde ska vara av sådan storlek och beskaffenhet i övrigt att det är lämpat för älgjakt. Länsstyrelsen får vägra att registrera ett område som licensområde eller besluta om avregistrering, om områdets beskaffenhet inte medger en avskjutning av minst en älgkalv om året.

Ett älgskötselområde ska vara lämpat för älgjakt och vara av sådan storlek att det medger en avskjutning av minst tio vuxna älgar om året. Länsstyrelsen får vägra att registrera ett område som älgskötselområde, om området inte uppfyller dessa krav. Länsstyrelsen får vidare besluta att avregistrera ett område som inte uppfyller kraven, eller om förvaltningen inte sker i enlighet med de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av denna lag.

Enligt 15 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) framkommer att skäl som bör föranleda att länsstyrelsen beslutar om avregistrering av älgskötselområde enligt 33 § tredje stycket jaktlagen (1987:259) är varaktiga förändringar av de förhållanden som utgjorde grund för registreringsbeslut, att felaktiga eller utelämnade uppgifter legat till grund för beslutet om registrering, utebliven anmälan om jaktresultat, utebliven betalning eller att en väsentlig avvikelse från älgskötselplanen föreligger. Uteblivet deltagande i inventeringar och uteblivet samråd enligt dessa föreskrifter kan också utgöra grund för avregistrering.

Beslut om avregistrering av ett älgskötselområde ska meddelas senast tre månader före jakttidens början. Om beslut meddelas senare får den förestående älgjakten ändå genomföras i enlighet med tidigare beslut, förutsatt att jakträtten kvarstår.

Allmänna råd till 15 §

En avskjutning inom ett älgskötselområde som under- eller överstiger planerad avskjutning med mer än 10 procent per jaktår vad gäller

1. totala antalet älgar,
2. fördelningen mellan vuxna djur och årskalvar eller
3. könsfördelningen mellan de vuxna älgarna eller som på annat sätt tydligt avviker från älgförvaltningsplanen bör anses som en väsentlig avvikelse från älgskötselplanen om avvikelse inträffar mer än en gång under en treårsperiod. En avvikelse avseende avskjutning av vuxna älgar bör dock alltid överstiga två älgar per år för att anses vara väsentlig.

Enligt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) ska en företrädare för älgskötselområdet minst en gång om året göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för länsstyrelsens fastställande.

Företrädare för älgskötselområdet ska också, i god tid före det att planperioden går ut, inkomma med en ny plan, framtagen enligt ovan.

Enligt 28 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) ska företrädare för älgskötselområdet se till att årliga protokollförda samråd hålls med berörda fastighetsägare, jakträttshavare och viltvårdsområdesföreningar inom älgskötselområdet samt att området deltar i älgförvaltningsområdets samråd. Samrådsprotokollen för älgskötselområde ska bevaras under minst fem år och ska på begäran ges in till länsstyrelsen.

Enligt 29 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) ska länsstyrelsen regelbundet och minst vart tredje år, på eget initiativ eller efter framställan av älgförvaltningsgruppen, göra en översyn av älgskötselplanerna och vid behov vidta åtgärder. Avregistrering av älgskötselområdet kan ske om översynen visar att det finns fog för det.

Enligt 44 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) får länsstyrelsen meddela licens för jakt efter älg, även om ansökan enligt 11 § inte ingivits, i samband med att ett älgskötselområde avregistreras på grund av att området inte är lämpat för älgjakt eller inte är av sådan storlek att det medger en avskjutning av minst tio vuxna älgar om året. Beslut får gälla tillsvidare eller för viss tidsperiod, dock högst tre år.

En fastighetsägare, jakträttshavare eller viltvårdsområdesförening som inte vill att en fastighet ska ingå i ett licensområde ska meddela länsstyrelsen som har att pröva frågan om avregistrering av fastigheten.

Information

Enligt §§ 43 och 46 i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) beslutar länsstyrelsen årligen hur stor avskjutningen får vara inom licensområdet efter förslag från älgförvaltningsgruppen. Årskalv får fällas i stället för ett vuxet djur.

Registrering av licensområdet kommer ske när beslutet har vunnit laga kraft och då får området sitt nya registreringsnummer.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Sandra Wahlund med vilthandläggare Elina Eriksson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över licensområdet
3. Fastighetsförteckning

Kopia till

Norra Hälsingland/Strömsbruk älgförvaltningsgrupp

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post gavleborg@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle, eller ring vår växel 010-225 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/gavleborg.

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **senast 27 maj**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
Hur ni vill att beslutet ska ändras.
Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:
Person- eller organisationsnummer.

Telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).

E-postadress.

Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande ni bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post,
gavleborg@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta över Ortsjön älgskötselområde

